

F S S P X

De Monstrans

“Instaurare omnia in Christo”

Nieuws uit de Hemelstraat

Over het dragen van de soutane

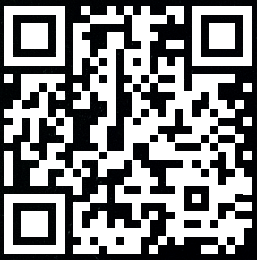
Eerste sessie van de Synode over synodaliteit: een balans (deel 2/2)

M.I.-Straatapostolaat

JKI-verslag

Historiek van de Kapel van het Allerheiligste Sacrament

De Z. Hugo van Fosses

Kunstwerk: Batoni, P. (1773)
'The Return of the Prodigal Son'

VEERTIGDAGENTIJD

Vasten, Gebed en Boetedoening

'Onze zielen zijn slaven van de duivel, het vlees en de wereld. Jezus kwam in de wereld, niet om tot koning van de Joden gekroond te worden, maar om ons van deze drievoudige slavernij te bevrijden en ons het goddelijke leven terug te geven dat we verloren hadden.'

— Roman Catholic Daily Missal (1962)

Ga met Jezus de woestijn in!

E.H. Louis Bochkoltz

Dierbare gelovigen,

Over een paar dagen gaan we de vastentijd in. De priester zal ons voorhoofd tekenen met het askruisje om ons te herinneren dat we stof zijn en dat we tot stof zullen terugkeren. We weten allemaal wat er in ons leven moet veranderen. Laten we ruimhartig gebruik maken van de vastentijd om “de woestijn in te gaan”, te vasten, te bidden en goede werken te beoefenen. Laat het een andere tijd zijn, een tijd van echte verandering in ons dagelijks leven. Meer afzien, meer boete, maar “als gij vast, zalft dan uw hoofd en wast uw gezicht, opdat de mensen uw vasten niet merken, maar uw Vader, die in het verborgene is en uw Vader die in het verborgene ziet, zal het u vergelden.” (Mt 6, 17-18).

Elk jaar herinnert de Kerk ons aan het begin van de vasten aan het mysterie van Jezus’ bekoring. Waarom? Omdat de Kerk wil dat we veertig dagen lang leven zoals Onze Heer, in een geest van boetedoening, afzondering, eenzaamheid en gebed. Om ons te helpen deze tijd goed door te komen, om in ons de gevoelens op te wekken die ons moeten bezielen, laat ze ons aan het begin van deze heilige quarantaine het verhaal lezen van het vasten, de bekoring en de triomf van Christus.

Tegelijkertijd legt de Kerk ons Psalm 90 voor, die met de volgende woorden begint: “Wie onder de hoede van de Allerhoogste verblijft, en in de schaduw van de Almachtige woont”. Dit is de psalm bij uitstek van vertrouwen te midden van strijd, beproeving en bekoring.

De prachtige beloften die erin staan, gelden allereerst voor Christus Jezus en vervolgens voor alle leden van zijn mystieke lichaam, in de mate van hun genade- en geloofsleven.

Daarom stelt de Kerk zich er niet mee tevreden om het op de eerste zondag van de vastentijd in zijn geheel te laten lezen tijdens de H. Mis; ze haalt er

ook verzen uit voor het brevier, dat ze de priesters tijdens deze lange periode elke dag laat reciteren. “Want Hij zal voor u zijn engelen ontbieden, om u op al uw wegen te behoeden;”, “Want Hij behoedt u voor de strik van de jager, en de verraderlijke kuil”; “Hij zal met zijn vleugelen u dekken, en onder zijn wieken vindt gij een schuilplaats.”; “Gij hebt de verschrikkingen der nacht niet te vrezen. Zijn trouw is als een schild en een pantser is.”

Wat een vertrouwen wekken zulke beloften, die elke dag herhaald worden, in een ziel! Wat een vertrouwen geven ze om te wandelen op de weg van verlossing, hoe vol strikken en vijanden die weg ook mag zijn! God is met ons en “indien God voor ons is”, zegt de heilige Paulus, “wie zal dan tegen ons zijn?” (Rom 8, 31) Want, voegt hij eraan toe, “Gij hebt nog geen enkele beproeving doorstaan die de menselijke maat overschrijdt. Maar God is getrouw: Hij zal niet toelaten dat gij boven uw krachten beproefd wordt. Met de beproeving bepaalt Hij al het einde, zodat gij ze kunt doorstaan.” (1 Kor 10, 13)

Ik wens jullie een heilige en genereuze vastentijd. Als u kunt, lees dan elke dag de teksten van de vastenmissen, die iedere dag anders zijn. Probeer door de week naar de H. Mis te komen, om vrijdags de kruisweg te doen en om boete te doen.

Als Christus, het vleesgeworden Woord, de Zoon van God, de duivel wilde bestrijden, verbaast het ons dan dat de leden van zijn mystieke lichaam, de christenen, dezelfde weg moeten volgen? Laten we vooral niet vergeten dat Jezus niet alleen als Zoon van God de duivel heeft overwonnen, maar ook als hoofd van de Kerk; in Hem en door Hem hebben wij getriomfeerd en zullen wij opnieuw triomferen over bekoringen. Maar laten we niet bang zijn om eerst met Hem de woestijn in te gaan.

Over het dragen van de soutane

Mgr. Marcel Lefebvre

Noot: Dit is de eenentwintigste brief van het boek *Lettres pastorales* ('Pastorale brieven'). Wij zijn van plan de verschillende brieven te publiceren in *De Monstrans*.

Mijn geliefde Confraters,

De maatregelen genomen door een aantal bisschoppen in verschillende landen inzake de kerkelijke kleding, verdienen het dat men erover nadenkt, omdat zij gevolgen kunnen hebben, die ons niet onverschillig kunnen laten.

Op zich heeft het dragen van de soutane of de clergyman slechts betekenis in de mate dat dit habijt een onderscheid maakt met de kleding van de leek. Het is in de eerste plaats geen kwestie van waardigheid. Hoogstens toont de vest van de clergyman een zekere soberheid en discretie, des te meer de soutane.

Het gaat dus eerder over de herkenbaarheid van de geestelijken door hun habijt. Het spreekt vanzelf dat deze herkenbaarheid in de richting van bescheidenheid, discretie en armoede gaat en niet in de omgekeerde richting. Het is wel duidelijk dat de bijzonderheid van het habijt tot respect moet leiden en moet doen denken aan het afstand nemen van de ijdelheden van deze wereld.

Het is goed om vooral deze eerste eigenschap te benadrukken, met name het speciale karakter van de clericus, de priester of de religieuze op dezelfde manier als de militair, de politieagent of de verkeersagent. Deze opvatting vindt men in alle godsdiensten terug. De religieuze leider is makkelijk herkenbaar door zijn kledij, vaak door zijn begeleiders. Het gelovige volk hecht een grote waarde aan deze herkenningstekens. Het is snel duidelijk wie de moslimleider is. De herkenningstekens zijn veelvoudig: de mooie kleren, de ringen, de armbanden, de omgeving tonen dat het hier gaat om een zeer vereerd en gerespecteerd persoon. Het is hetzelfde in de boeddhistische godsdienst en in heel het christelijke Oosten, katholiek of niet.

Het zeer gerechtvaardigd gevoel van het gelovige volk betreft vooral het respect voor het heilige en bovendien het verlangen om bij elke geschikte gelegenheid de zegeningen van de hemel te ontvangen van zij die ervan de bedienaren zijn.

Feitelijk scheen de clergyman tot nu toe het uniform te zijn dat een aan God gewijde persoon aanduidde, maar dan minimaal, vooral in die landen waar de jas exact overeenkomt met de jas van de leek. In sommige landen, zoals in Portugal en tot voor kort ook in Duitsland, was de jas lang en kwam tot aan de knieën.

De priesters, die in die landen gewoon zijn de clergyman te dragen, beschouwen het als kledij die buitenshuis en niet in de kerk gedragen wordt. Vaak trouwens is dit uitgangstenu verplicht gemaakt door de wetten van de Staat, tegen het rooms-katholicisme, wat het verlangen verklaart om de soutane terug aan te doen van zodra men zich in de kerkelijke huizen bevindt: pastorieën en kerken.

De geest waarin de clergyman wordt gedragen in deze landen staat dus zeer ver van de geest die men bij sommige priesters vaststelt ten opzichte van het kerkelijk habijt.

Men moet de overwegingen van de bisschoppen lezen om de zin van de genomen maatregel goed te begrijpen.

Het is immers, tegen het feit van het dragen van lekenkleding zonder enige bijzondere onderscheiding van kerkelijke stand en om dit strenger te verbieden, dat zij de toestemming hebben gegeven om de clergyman te dragen zonder enige aanmoediging en, a fortiori, zonder enige verplichting.

Evenwel moet men vaststellen dat sedert deze verordeningen het dragen van lekenkleding overal enorm gegroeid is, zelfs daar waar dit voordien

niet bestond. In de praktijk is de maatregel, die in veel bisdommen genomen is, de gelegenheid geweest om elk herkenbaar teken van de kerkelijke stand op te geven. De verordeningen zijn compleet achterhaald. En er is geen sprake meer van de soutane in de pastorij en dikwijls ook geen soutane meer in de parochie. Het is dus belangrijk om ons de volgende vraag te stellen: is het ja of nee wenselijk dat de priester herkenbaar is tussen de gelovigen en de leken, of is het integendeel vandaag de dag wenselijk met het oog op de doeltreffendheid van het apostolaat dat de priester zich niet meer onderscheidt van de leken?

Deze vraag zullen wij beantwoorden door middel van de opvatting van het priesterschap van Onze Heer en de apostelen, de aanwijzingen verstrekt door het Evangelie overwegend, teneinde te weten of zij vandaag nog valabel zijn.

In het Evangelie volgens Johannes hoofdstuk 15, in het bijzonder vers 19: "*Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat diligeret, quia vero DE MUNDO NON ESTIS, sed ego ELEGI VOS DE MUNDO, propterea odit vos mundus ...* Zo gij van de wereld waart, zou de wereld beminnen wat haar toebehoort; maar omdat gij niet van de wereld zijt, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat de wereld u"; vers 21: "*Nesciunt eum qui misit me ...* Omdat men hem niet kent, die mij gezonden heeft"; vers 27: "*et vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum est ...* maar ook gij moet getuigen, omdat gij van de aanvang af bij Mij zijt geweest".

In de brief van de heilige Paulus aan de Hebreeënen, hoofdstuk 5, vers 1: "*Omnis namque pontifex ex hominibus ASSUMPTUS pro hominibus constituitur in iis quae sunt ad Deum ...* Want iedere hogepriester wordt uit de kring der mensen GENOMEN, en ten bate der mensen aangesteld voor hun betrekkingen tot God".

Het is duidelijk dat de priester een man is die gekozen is en zich onderscheidt van anderen. De heilige Paulus zegt van Onze Heer (Hebreeënen 7, 26) dat hij "*segregatus a peccatoribus ...* verwijderd van de zondaars" is. Zo moet ook de priester zijn die van de kant van God het voorwerp van een bijzondere keuze geweest is.

Men moet aan deze eerste beschouwing toevoegen het getuigen van God, Onze Heer, wat de priester moet doen ten overstaan van de wereld. "*Et eritis mihi testes ...* En jullie zullen mijn getuigen zijn" (Handelingen 1, vers 8). Het getuigenis is een notie die vaak over de lippen van Onze Heer komt. Zoals hij getuigt van zijn Vader, zo moeten wij ook getuigen van Hem.

Deze getuigenis moet zonder problemen door allen gezien en gehoord worden. "Ook steekt men geen licht aan om onder de korenmaat te zetten, maar op de kandelaar om het te laten schijnen voor allen, die in huis zijn" (Mattheus 5, 15).

De soutane van de priester bereikt deze twee doelen op een duidelijk en ondubbelzinnige manier: de priester is in de wereld zonder van de wereld te zijn. Hij onderscheidt zich ervan, terwijl hij erin leeft en hij is ook behoed voor het kwaad. "Ik vraag niet dat Gij ze uit de wereld wegneemt, maar dat Gij ze bewaart voor het kwaad. Van de wereld zijn ze niet, zoals ik niet van de wereld ben" (Johannes 17, 15-16).

De getuigenis van het woord, dat voor de priester zeker veel belangrijker is dan de getuigenis van het habijt, wordt evenwel enorm vergemakkelijkt door de zeer duidelijke uiting van de priester die het dragen van de soutane is.

Hoewel de clergyman nog voldoende is, is hij echter al dubbelzinniger. Hij duidt niet duidelijk de katholieke priester aan.

Wat het lekenhabijt betreft, dit neemt elk onderscheid weg en maakt de getuigenis veel moeilijker evenals de bewaring voor het kwaad minder efficiënt. Het verdwijnen van elke getuigenis via de kledij geeft duidelijk blijk van een gebrek aan geloof in het priesterschap, een onderschatting van het religieuze gevoel bij de naaste en bovendien een lafheid, een gebrek aan moed in zijn overtuigingen.

Een gebrek aan geloof in het priesterschap

Sedert bijna honderd jaar houden de pausen niet op de voortschrijdende secularisering van de samenleving te betreuren. Het modernisme en het sillonisme¹ hebben dwalingen verspreid met betrekking tot de plichten van de burgerlijke maatschappijen ten opzichte van God en ten opzichte van de Kerk.

De scheiding van Kerk en Staat, aanvaard en soms geacht het beste statuut te zijn, heeft beetje bij beetje het atheïsme doen binnensijpelen in alle domeinen van de Staat en in het bijzonder in de scholen. Deze verderfelijke invloed blijft voortduren en wij moeten wel vaststellen dat een groot aantal katholieken en zelfs priesters geen correct idee hebben van de plaats van de katholieke godsdienst in de maatschappij en in al zijn activiteiten. De secularisering is overal binnengedrongen, zelfs in onze vrije scholen en in onze kleinseminaries. De religieuze praktijk vermindert duidelijk in deze

instellingen. Men gaat er minder en minder te communie.

De priester die in dit soort samenleving leeft, heeft de toenemende indruk een vreemde te zijn in deze samenleving, vervolgens hinderlijk te zijn en de getuige te zijn van een achterhaald en definitief voorbij verleden. Zijn aanwezigheid wordt getolereerd. De jonge priesters hebben ten minste vaak die indruk. Vandaar het verlangen om zich aan te passen aan de gesecculariseerde en ontkerstende wereld, die vandaag zijn uitdrukking vindt in het opgeven van de soutane.

Deze priesters hebben niet langer het juiste besef van de plaats van de priester in de wereld en ten opzichte van deze wereld. Zij hebben weinig gereisd en beoordelen deze begrippen oppervlakkig. Als zij enige tijd in minder atheïstische landen zouden verbleven hebben, dan zouden zij gesticht geweest zijn bij de vaststelling dat het geloof in het priesterschap, dankzij God, nog heel levendig is in het grootste deel van de wereld.

Een onderschatting van het religieuze gevoel bij de naaste

Het secularisme, laat ons zeggen het officiële atheïsme, heeft tegelijkertijd in veel sociale verhoudingen de gespreksonderwerpen inzake de godsdienst onderdrukt. De godsdienst is zeer persoonlijk geworden en een vals menselijk respect heeft het gedegradeerd tot de rang van persoonlijke zaken en gewetenszaken. Er bestaat dus in deze als dusdanig gesecculariseerde samenleving een valse schaamte, die tot gevolg heeft dat dit gespreksonderwerp gemeden wordt.

Daarom veronderstelt men vrijelijk dat zij die ons omringen in zakenrelaties en toevallige ontmoetingen niet godsdienstig zijn.

Want, al is het helaas waar dat veel mensen in sommige landen niets van godsdienst afweten, dan is het evenwel een vergissing te geloven dat deze mensen totaal geen religieus gevoel meer hebben en het is vooral een vergissing te geloven dat alle landen ter wereld in dit opzicht op elkaar gelijken.

Nogmaals, reizen leren ons veel bij en tonen ons dat over het algemeen de mensen, dankzij God, zich nog altijd enorm bezighouden met de godsdienst.

Het is de menselijke ziel slecht kennen wanneer men gelooft dat zij onverschillig is ten opzichte van spirituele zaken en van het verlangen naar de hemel. Wel integendeel.

Deze principes zijn essentieel in de dagelijkse uitoefening van het apostolaat.

Het is lafheid

Zich volledig afstemmen op het secularisme en het atheïsme, is capituleren en de laatste hindernissen voor hun uitbreiding wegnemen.

De priester is een levende predicatie door zijn soutane en door zijn geloof. De schijnbare afwezigheid van elke priester, vooral in een grote stad, is een zware achteruitgang in de verkondiging van het Evangelie. Het is de voortzetting van het schandelijke werk van de revolutie dat de kerken verwoest heeft, van de wetten van de scheiding van Kerk en Staat, die de religieuzen verjaagd hebben en die de scholen gesecculariseerd hebben.

Het is de geest van het Evangelie verloochenen dat ons de moeilijkheden uit de wereld aan het adres van de priester en de leerlingen van Onze Heer, heeft voorspeld.

Deze drie vaststellingen hebben zeer zware gevolgen voor de ziel van de priester die seculariseert en zij zorgen voor een snelle secularisering van de zielen van de gelovigen.

De priester is het zout van de aarde. “Maar als het zout smakeloos wordt, waarmee zal men het zouten? Het is nergens meer goed voor, dan om weggegooid te worden, en door de mensen te worden vertrapt.” (Matth. 5, 13).

Helaas! Is het dat niet wat de priesters bedreigt die er als zodanig niet meer willen uitzien? De wereld zal daarom niet meer van hen houden, maar hen misprijzen. De gelovigen van hun kant zullen pijnlijk getroffen zijn omdat zij niet meer weten met wie zij te doen hebben. De soutane was de garantie van de authenticiteit van het katholieke priesterschap.

Gezien de historische context, de omstandigheden, de motieven en de intenties, gaat het hier niet om een onbelangrijke zaak, om een zaak van kerkelijke mode, hetgeen maar een zeer ondergeschikt belang zou hebben. Het gaat om de rol zelf van de priester als zodanig in de wereld en tegenover de wereld. En het is wel degelijk daarover, dat de priesters en de religieuzen die burgerlijke kleding dragen, over willen oordelen ondanks de bisschoppelijke tegenreacties. Daarom heeft de maatregel om de clergyman toe te laten geen enkel beperkend effect gehad op het dragen van burgerlijke kleding maar integendeel de betekenis gekregen van een aanmoediging om het te dragen.

Het gaat er niet om te weten of de priester de soutane zal behouden, dan wel of hij de clergyman buiten zal dragen en de soutane in de kerk en in de pastorij. Het gaat er om te weten of de priester een

kerkelijk habijt zal dragen of niet.

Wij, van onze kant, hebben er in deze omstandigheden voor gekozen om het kerkelijk habijt te behouden. Het is te zeggen de soutane in onze provincies, waar zij tot nu toe gedragen werd, en de clergyman in de provincies, waar hij gedragen wordt, met het dragen van de soutane in de gemeenschappen en in de kerk.

Wij zeggen “in deze omstandigheden”, want het spreekt voor zich dat, als er nieuwe maatregelen zouden genomen worden met betrekking tot het kerkelijk habijt die de twee hieronder vermelde principes zouden bewaren, met name het uiterlijke kenteken van het priesterschap en de evangelische getuigenis en dat op een fatsoenlijke en discrete, maar duidelijke manier, wij niet zouden aarzelen om deze toe te passen.

Mogen deze enkele overwegingen, mijn geachte confraters, ons met heel onze ziel binden aan ons priesterschap en onze missie in deze wereld. Mogen wij met Onze Heer aan het einde van ons leven kunnen zeggen: “Vader, ik heb uw naam bekend gemaakt aan de mensen die Gij Mij gegeven hebt uit de wereld... Ik heb u verheerlijkt op aarde door het werk te volbrengen, dat Gij Mij hebt opgedragen.” (Johannes H. 17).

Parijs, 11 februari 1963

Op het feest van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes

VOETNOTEN

¹ De religieus-ideologisch politieke Franse beweging Le Sillon werd gesticht door Marc Sangnier (1873-1950). Hij probeerde de katholieke arbeiders te conformeren met de socialistische principes van de (Franse) republiek en wilde daarmee een alternatief bieden voor de antiklerikale, marxistische groeperingen. In het begin werd de groep gesteund door de Kerk, later vanwege te modernistische opvattingen in 1910 veroordeeld, waardoor ze ophield te bestaan.^{ww}

De 23 seminaristen van spiritualiteit (1ste jaar van het seminarie) van Flavigny-sur-Ozerain (Frankrijk).

Onze drie Nederlandse seminaristen ontvingen de afgelopen dagen de soutane (Constant), de tonsuur (Marijn), de eerste lagere wijdingen (Tobias). Deo gratias!

Bernard Van Houtte (in het midden) ontving de soutane in Flavigny

Eerste sessie van de Synode over synodaliteit: een balans

Deel 2/2

BRON: fsspx.news

De Synode eindigde op zondag 29 oktober, op het feest van Christus-Koning. Ze heeft twee documenten opgeleverd: een korte *Brief aan het Volk van God* en een veertigtal bladzijden tellend *Samenvattend Verslag*. Voor de informatie stonden tijdens het gebeuren geregelde persmomenten in, die inlichtingen verstrekten over het verloop, de discussieonderwerpen en de belangrijkste thema's.

Dit tweede artikel is gebaseerd op het Verslag dat de eerste sessie van de XVI^{de} Gewone Algemene Vergadering van de Bisschoppensynode samenvat: “Een synodale Kerk op zending”. De verschillende voorstellen waaruit dat Samenvattend Verslag bestaat, werden door de leden goedgekeurd (een tweederdemeerderheid was vereist), en het geheel zelf ook (een gewone meerderheid was vereist)..

De stemmingsuitslag werd met het document gegeven: de 270 voorstellen van het document werden allemaal goedgekeurd door meer dan twee derde van de 365 stemgerechtigde leden, bisschoppen, priesters, leken – mannen en vrouwen. Sommige voorstellen kregen meerdere tientallen neen-stemmen. Het vrouwelijke diaconaat kreeg er de meeste: 69 stemmen tegen. De afschaffing van het celibaat voor de geestelijkheid: 55 tegenstanders.

Men mag niet vergeten dat de bewuste tekst slechts een “overgangsdokument” is. Hij zal het *Instrumentum laboris* voor de sessie van oktober 2024 zijn. En zelfs de eindtekst van volgend jaar zal slechts een adviserend document zijn. Alleen de apostolische vermaning van de Paus zal normerend zijn. Maar de tekst geeft reeds een getrouw beeld van het synodale proces en de vooruitgang die is geboekt door een doelbewuste beweging om de Kerk te “ontstoffen”, en op termijn te veranderen.

Een stelselmatige ontwrichting

Hoewel de commentaren tijdens de Synode herhaaldelijk hebben verkondigd dat het niet ging om dogmatische, maar pastorale gedachtewisselingen, spreekt de uitkomst ervan dat tegen. Er is meermaals sprake om “de structuren” te wijzigen. Zo wordt in voorstel I, ten 1e gesteld dat het nodig is om “de structurele omstandigheden onder ogen te zien die dergelijke misbruiken hebben toegestaan”.

Of in II, 9, g: “Het synodale proces laat zien dat er behoefte is aan een vernieuwing van de relaties en aan structurele verandering.”

De verdeling van de hiërarchische bevoegdheden onder alle leden van de Kerk

Een scherp beeld van de theologie die aan het geheel ten grondslag ligt, kan worden verkregen door op te merken dat de vergadering de macht van de Kerk, door Jezus Christus aan de door Hem ingestelde hiërarchie toevertrouwd, heeft willen verdelen **onder alle leden van de Kerk**. Die macht is drievoudig: er is de leermacht [Lat. *potestas docendi*, NVDV] om de geopenbaarde waarheid te onderwijzen, de bestuursmacht [Lat. *potestas iurisdictionis*, NVDV] om wetten op te stellen die de gelovigen naar de heiligheid leiden; de

wijdingsmacht [Lat. *potestas ordinis*, NVDV] om de leden van de Kerk door de sacramenten te heiligen.

Die drievoudige macht blijkt nu te worden betwist en aan alle leden van de Kerk overhandigd, in een poging die heiligschennend kan worden genoemd, omdat ze het goddelijke gestel van de Kerk aantast, wat meer- en meermaals door Pausen en Concilies is herhaald en bevestigd.

De leermacht

Deze macht wordt aangetast door een welbekend, zij het vervormd begrip naar voren te schuiven. Die vervorming is te vinden bij Franciscus en in een tekst van de Internationale Theologische Commissie.

Het is het begrip “*sensus fidei*”. De theologie legt uit dat die “geloofszin” van de gelovigen een teken, een getuige van de prediking van de Kerk door haar hiërarchie is. Op zichzelf heeft hij geen andere waarde. Hij kan bij gelegenheid één of meer gelovigen doen inzien dat de herder – pastoor, zelfs bisschop – aan het ontspreken is.

Maar omdat hij intrinsiek van de prediking afhangt, kan hij geen “bron” [van het geloof] zijn. Net zomin als de “*consensus fidelium*” van I, 3, c “een zeker criterium vormt om te bepalen of een bijzondere leer of praktijk behoort tot het apostolische geloof”. Door die verwrongen invulling van een katholiek begrip wil het document de leermacht over het gehele lichaam der Kerk verdelen.

De rechtsmacht

Teneinde de rechtspraak onder alle leden van het Volk Gods te verdelen heeft de Vergadering zich een woord eigengemaakt dat heel recent is, aangezien het pas aan het begin van de 20ste eeuw voor het eerst opduikt, en toen nog heel fragmentarisch werd gebruikt. De frequentie van het gebruik neemt enigszins toe in het begin van de jaren '60 en explodeert met mei '68. Ze piekt in het begin van de jaren '80, waarna het gebruik duidelijk afneemt.

Het is dus aan de “medeverantwoordelijkheid” – een woord dat uit de kringen der mei-68'ers stamt en reeds min of meer achterhaald is – dat de Synode de vernietiging van de rechtsmacht in de Kerk zal toevertrouwen. Wat logisch is: de revolutionairen die het Tweede Vaticaanse Concilie hebben gemaakt zijn altijd een stap achter op

de moderniteit die ze achternalopen. Het woord verraadt de geesten die het hebben voorgesteld.

Dat woord heeft in de Kerk dezelfde functie als het heeft voor degenen die de samenleving op revolutionaire wijze wilden veranderen: géén gezag meer of, liever, een door allen gedeeld gezag. Vandaar de verwoede en herhaalde kritiek op het **klerikalisme**, samenvatting van alle kwaad dat zich in de Kerk voordoet, in het bijzonder dan allerlei misbruik (vgl. II, 9 f en 11, c).

De uitoefening van die medeverantwoordelijkheid wordt verklaard “essentieel [te zijn] voor de synodaliteit en nodig op alle niveaus van de Kerk” (II, 8, b). Die laatste zal vervolgens op alle niveaus worden uitgerold: de priesters, de parochies, de bisschoppen en de bisdommen, en zelfs de pausen. Zo is het nodig zich in te zetten “om het gewijde ambt met een stijl van medeverantwoordelijkheid te kunnen uitoefenen” (II, 11, d).

Het explicietste voorstel is het volgende: “De kwestie van de relatie tussen wijdingssacrament en jurisdictie dient uitgediept te worden in het licht van de leer van het Concilie van *Lumen Gentium* en het recentere onderricht zoals de apostolische constitutie *Praedicate Evangelium*, om de theologische en canonieke criteria te preciseren die ten grondslag liggen aan het principe van het delen van de verantwoordelijkheden van de bisschop en om de terreinen, vormen en implicaties van de medeverantwoordelijkheid te bepalen.” (II, 12, g).

Daarmee is alles gezegd: de door Jezus Christus vastgelegde verhouding tussen de houder van de wijdingsmacht en die van de rechtsmacht wordt herzien. Een verhouding die theologisch en magisterieel uitvoerig is gedocumenteerd, maar door het Tweede Vaticaanse Concilie in twijfel is getrokken. En door de constitutie *Praedicate Evangelium* radicaal is veranderd, tegen de leer van Vaticanum II in overigens ...

Om het extra te benadrukken stelt de tekst in paragraaf II, 12, j dat “juridisch nog te bepalen structuren en processen in werking [dienen] te worden gesteld die het handelen van de bisschop regelmatig controleren, waarbij verwezen wordt naar de stijl van gezagsuitoefening, het economisch beheer van de goederen van het bisdom, het functioneren van de organen van deelname en de bescherming ten opzichte van ieder type van misbruik”.

Als laatste vormt ook de Paus geen uitzondering daarop: “Er wordt gevraagd om een uitdieping van hoe de wijze waarop een vernieuwd begrip van het bisschopsambt binnen een synodale Kerk invloed

Crisis in de Kerk

heeft op het ambt van de bisschop van Rome en de rol van de Romeinse Curie. Die kwestie heeft een belangrijke neerslag op de wijze van het beleven van de medeverantwoordelijkheid in het bestuur van de Kerk” (II, 13, d).

Een bijzondere vermelding gaat uit naar wat er voor vrouwen wordt gevraagd: Enerzijds: “Het is dringende [*sic*] noodzakelijk te waarborgen dat vrouwen kunnen deelnemen aan besluitvormingsprocessen en een rol van verantwoordelijkheid op zich kunnen nemen in de pastoraal en de dienst” (II, 9, m). En [anderzijds]: “Wij stellen voor dat adequaat gevormde vrouwen rechters kunnen zijn in alle canonieke processen” (II, 9, r) – ter herinnering: de bevoegdheid om in een canoniek proces recht te spreken valt onder de rechtsmacht, die naar goddelijk recht slechts aan geestelijken kan worden toevertrouwd.

De wijdingsmacht

Zij wordt op allerlei manieren aangetast: door lectoren te laten preken; door vrouwen diaken te laten worden; door nieuwe bedieningen in te stellen, bijvoorbeeld voor gehuwde koppels; en door het diakenschap tot een permanent statuut te verheffen, om zo duidelijk te maken dat het niet “slechts” een opstap naar het priesterschap is.

En ten slotte op een radicale manier door het doopsel naar voren te schuiven als “begin[sel] van de synodaliteit” (I, 7, b). Het is zo dat “alle gedoopten medeverantwoordelijk [zijn] voor de zending, ieder overeenkomstig zijn roeping, met zijn ervaring en competentie; daarom dragen allen ertoe bij om stappen in de hervorming van de christelijke gemeenschappen en heel de Kerk te bedenken en hiertoe te besluiten” (III, 18, a). Zelfs de niet-katholieken, zoals paragraaf I, 7, b specificceert.

Met een dergelijke, volledige ontmanteling van de kerkelijke macht wordt een “reformatie” – op protestantse wijze – voltrokken die van de Kerk van Jezus Christus eigenlijk niets meer overlaat.

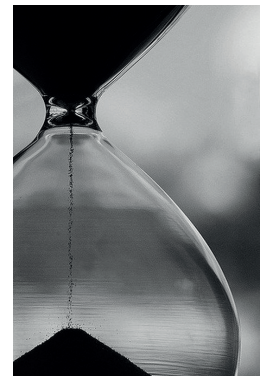
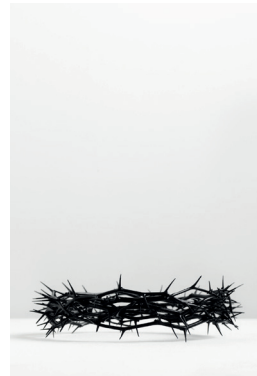
. ► WORDT VERVOLGD ...

ASWOENSDAG

ASWIJDING & OPLEGGING ASKRUISJE

‘Onder de Oude Wet was as over het algemeen een symbolische uitdrukking van verdriet, rouw of berouw. In de vroege kerk had het gebruik van as een soortgelijke betekenis en maakte het samen met een boetkleed deel uit van de openbare boetedoening. De zegening van de as is een van de grote liturgische rituelen van het jaar.’

— Roman Catholic Daily Missal (1962)

14 FEBR

GEZONGEN H. MIS

18:30 uur
Priorij van het Allerheiligste Sacrament
Hemelstraat 23
2018 Antwerpen
België

18:30 uur
Sint Amanduskapel
Kortrijksesteenweg 139
9000 Gent
België

VASTEN RECOLLECTIE

17 FEBRUARI 2024

PROGRAMMA

- 9u30** Rijkdom verborgen in het kruis I
- 11u00** Biechtgelegenheid
- 11u30** Gelezen H. Mis
- 12u45** Picknick (soep met brood aangeboden)
- 14u00** Rijkdom verborgen in het kruis II
- 15u30** Lof met rozenhoedje voor uitgesteld Sacrament
- 16u30** Napraten met koffie — Einde 17u15

DEELNAME 10€

FSSPX

— Priorij v/h Allerheiligste Sacrament • Hemelstraat 23 • 2018 Antwerpen —

Straat- apostolaat

M.I.-leider

Iedereen kent wel de uitdrukking “op de schouders van reuzen staan”. Zo voelde het ook aan toen ik me op weg begaf naar Antwerpen voor ons eerste straatapostolaat. Al die grote heiligen die ons vooraf zijn gegaan, de apostelen, de Heilige P. Kolbe. Met ons straatapostolaat treden we in hun voetsporen om in het openbaar getuigenis af te leggen van ons geloof. Zij deden dit uit liefde voor Christus en Eerwaarde Bochholtz haalde in zijn preek die liefde aan, de liefde waarover de apostel Paulus zo prachtig schreef in zijn brief aan de Korintiërs. Ik mag dan wel een ridder van de Onbevleete zijn, ik moet eerlijk toegeven dat de twijfel aan me knaagde en het me misschien wel een beetje aan moed ontbrak. Christus weet dat en Hij sterkt ons, door de Eucharistie die Hij als blijvend teken van zijn aanwezigheid ons heeft nagelaten. We zijn niet alleen, Hij is met ons. Op voorhand was ik ook al gesterkt door de vele enthousiaste reacties en de dames in de groep staken wat dat betreft hun beste beentje voor. Eén enthousiaste ridder kwam helemaal uit Kortrijk om onze rangen te versterken.

We nuttigden ‘s middags samen de maaltijd en kregen van Sander nuttige tips hoe het aan te pakken om mensen aan te spreken. Deze waren meer dan welkom want voor bijna iedereen was het de eerste keer dat we aan straatapostolaat deden. Concreet hadden we flyers, de wonderdadige medailles en een enquête over het geloof. We kregen ook mooie blauwe hesjes mee, waardoor we eruitzagen als “een leger(tje) in slagorde”!

Op weg naar het hol van de leeuw, nu ja, ik weet niet of dat de beste manier is om ons doel, de Antwerpse Meir te omschrijven. Onderweg kregen we al de eerste nieuwsgierige blikken toegeworpen. Dan was het zover, we stelden ons “strategisch” op over de hele Meir, haalden een laatste keer diep adem en staken dan van wal om de mensen aan te

spreken, ieder van ons met een eigen openingszin. “Mag ik u iets vragen over Kerstmis?”. Het vaakst gehoorde antwoord is “ik heb geen tijd”. Het is pas na ons apostolaat dat ik daarop de perfecte repliek heb gevonden. “Denk aan de eeuwigheid!” (volgend jaar dan maar). Op het ogenblik zelf hield ik het op “een hele fijne dag nog” of “een fijn kerstfeest” met gemeente vriendelijkheid.

Was ons straatapostolaat “een succes”? Mijn eerste antwoord is “God vraagt ons om ons best te doen, Hij eist niet dat we slagen”. De meeste mensen wilden niet met ons spreken, ieder van ons werd meer afgewezen dan hij of zij aan gesprek toekwam en af en toe kwamen we even met mekaar spreken, mekaar moed inspreken om verder te doen. Maar het kwam ook voor dat mensen spontaan met ons kwamen praten. Kinderen wilden graag een medaille van Onze Lieve Vrouw.

Tot slot ging het dan weer richting de Hemelstraat om bij te praten, ervaringen uit te wisselen die we kunnen gebruiken voor ons volgende straatapostolaat. Het belangrijkste dat ik aan het straatapostolaat heb overgehouden is een groot gevoel van dankbaarheid. Bedankt, goede God, dat we dit hebben mogen doen om van Uw liefde voor alle mensen te mogen getuigen, bedankt, Moeder Maria, voor de genaden die u ons hebt geschonken. Bedankt, Thijs, Wouter, Eerwaarde, Broeder, Sander, Willem, Véronique, Anna, Philip, Brigitte, Alex en de Poolse dame wier naam ik vergeten ben, Nicolas (voor de hesjes) en allen die voor ons straatapostolaat gebeden hebben. Deo gratias!

We kijken met vreugde terug op het weekendje met de jongeren van het Jong Katholiek Initiatief (JKI) uit Vlaanderen en Nederland in onze priorij! We waren met een 65-tal jongeren, een 30-tal Vlamingen en een 35-tal Nederlanders. Het is mooi om te zien hoeveel bekeerlingen nu bij het JKI gekomen zijn. Er is iets in beweging bij de jeugd. Elk jaar kiezen we een thema voor het weekend. We vroegen ons af welk thema we dit jaar zouden kiezen, wat de jongeren het meeste nodig hebben en we kwamen op het thema relaties en huwelijk. Een thema dat alle jongeren enorm bezighoudt. Het was een mooi weekend waar gebed, vorming en vriendschap centraal stonden. Hieronder hebt u het verslag van één van de leidsters van het JKI-Utrecht.

E.H. Jan De Bruyn.

VERSLAG

In het weekend van 15 tot 17 december zijn de JKI-afdelingen van Vlaanderen en Nederland weer samengekomen in de Hemelstraat! De JKI-weekenden zijn voor mij altijd een hoogtepunt in het jaar. Er is een goede balans tussen interessante voordrachten, gebed en gezelligheid. Alle drie dagen beginnen natuurlijk met de Heilige Mis. Voor ons Nederlanders die geen priorij om de hoek hebben met dagelijkse HH. Missen is dit al heel wat waard!

Niet alleen het feit dat het weekend zo'n jaarlijks hoogtepunt is, maar ook het thema "rijpe liefde, relaties en het belang van de familie" trok deze keer vele JKI'ers aan. Dit is namelijk een onderwerp dat velen van ons bezig houdt, misschien zelfs niet overdreven om te zeggen dat dit ieder van ons bezig houdt. Natuurlijk kennen de meeste JKI'ers wel het basisidee van een christelijke relatie. Maar hoe ziet dit er nu concreet uit? Kun je aan een relatie gaan denken als je oud genoeg en afgestudeerd bent? Of zijn er andere dingen waar je nog rekening mee moet houden? Hoe zit dit als je pas bekeerd bent? En als je niet rijp bent voor een relatie, hoe ga je dan het beste met het andere geslacht om? En wat nu als je een relatie hebt, hoe ziet deze er dan uit? Deze en nog meer vragen zijn uitgebreid aan bod gekomen en beantwoord in de voordracht van Eerwaarde De Bruyn.

Daarnaast hebben we een voordracht van Eerwaarde De Clercq gehad over de "killzones" in het huwelijk. Zo leerden we over het belang van nu al een goede fundering voor ons gebedsleven te leggen, het belang van tijd aan elkaar te besteden, het op één lijn moeten liggen en hoe je in je huwelijk om moet gaan met derde personen, als schoonouders en kinderen.

Natuurlijk is het weekend niet enkel maar bij voordrachten gebleven. We hebben ook heel veel gezelligheid met elkaar gehad, zaterdag zijn we bijvoorbeeld naar een indoor-activiteitshal geweest en zondag hebben we samen de kerstmarkt van Antwerpen bezocht. Maar meest van al is het de gezelligheid en sfeer tussen het officiële programma door die de ware vriendschappen tot stand brengen. Het samen lachen tijdens de werkzaamheden, de maaltijden, sfeeravonden en de gesprekken voor het slapen gaan.

De voordrachten en gezelligheid zijn natuurlijk van weinig waarde als we geen tijd aan onze band met Onze Lieve Heer zouden besteden. Dit hebben we dan ook gedaan tijdens het weekend. Naast de dagelijkse HH. Missen en rozenhoedjes kregen we ook de kans om in de ochtend een begeleidde meditatie te doen, 's avonds de completen mee te zingen en hadden we een H. Lof om het weekend mee af te sluiten.

Voor, tijdens en na het weekend heb ik alleen maar positieve reacties gehoord. Berichten gekregen van jongeren die hun enthousiasme wilde delen dat ze eindelijk eens naar het weekend konden komen en er zo naar uit keken, jongeren die er voor het eerst waren en zo blij waren met de kans om katholieke vriendschappen te vormen. Maar ook JKI'ers die opgegroeid zijn in de traditie gaven aan weer nieuwe dingen geleerd te hebben van de voordrachten.

Al bij al was het weer een supergezellig en genadevol weekend waar we hopelijk nog lang de vruchten van gaan dragen!

JKI-leidster Utrecht

Het Kerstkamp van de Eucharistische Kruistocht

In het Noord-Brabantse Moergestel (NI) waren de kruistochters en -sters juist na de jaarwisseling gastvrij ontvangen in de lokalen van de plaatselijke scouting. De regen had de zandpaden en speelvelden veranderd in sompige poelen, zodat wij na onze eerste grote buitenspelen allemaal doorweekte schoenen hadden. Verre van erom te treuren probeerden we het op te lossen. Zoals het spreekwoord zegt: 'een eik groeit door weer en wind, een mens door alle tegenslagen die hij overwint'. Zo besloten we 's avonds een groot vuur te maken om een eind te maken aan alle natte miserie, wat deels lukte. In onze verwarmde lokalen leerden we bij

de catechismus over Johannes de Doper, Sint Jozef en de Aartsengel Gabriël, drie heiligen die in de kersttijd optreden. De koster opende de kerk en we mochten er iedere dag de H. Mis opdragen en het rozenhoedje bidden. Als voorbereiding voor het zomerkamp begonnen de kleine jongens al met het maken van Vikingschilden. De groten gingen o.a. op dropping, waarbij de ene groep de weg in het donker iets sneller terugvond dan de andere. Zo vloog de tijd voorbij en voor we het beseften was het afscheidsuur gekomen. De winnende groepen werden gefeliciteerd, de vlag gestreken en nu wachtten we vol ongeduld op onze volgende bijeenkomst.

E.H. Wegner op bezoek in de Hemelstraat voor het feest van de H. Familie en een voordracht voor de gezinsdag van 7 januari.

Broeder Rene Maria geeft catechismus.

Historiek van de Kapel van het Allerheiligste Sacrament

Juffr. Griet Lucy Beldé, parochiaan en archeologe

In deze aflevering wordt verder ingegaan op de tweede interieurfase.

Op een oude foto van na 1899 is te zien dat de oorspronkelijk houten koorafsluiting vervangen werd door een metalen afsluiting.

Interieurfoto van het koor, na 1899.

Het hekwerk is vervaardigd door H.E. Crollen die een vesting had in Bosvoorde. Hij was gespecialiseerd in serres, sloten, kachels, bellen en warmwaterketels. En had een bijzondere bekwaamheid in het vervaardigen van winterkassen voor de tuin, veranda's, metalen constructies, bruggen, hekwerk, afsluitingen, luifels, leuning en balkons.

Op een rekening van 22 augustus 1892 is sprake van de levering van drie dubbele hekken met vergrendeling volgens plan, plaatsing inbegrepen. Een nieuw poortje in het hekwerk gemaakt volgens plan met dezelfde versieringen en plaatsing inbegrepen, alsook dubbele sloten en twaalf sleutels. De afsluiting kostte 1500 BEF.

De absis of de koorafsluiting werd in deze

periode beschilderd met heiligenfiguren en ook de zwikken werden afgewerkt met polychromie. Centraal op beide zwikken (delen boven de spitsbogen) staat er een engel in een medaillon afgebeeld. Op de spitsbogen staan er sjablonen.

Over de polychromie van de kapel zijn er weinig archivalische gegevens bekend.

Wel is er een brief bewaard van een zekere J. Baetens, een meester decorateur uit Borgerhout en een andere bron vermeld dat het atelier van J. Tempels & Fils ook decoratieschilderingen heeft verzorgd.

De absis of de veelzijdige afsluiting van het koor is in zeven delen verdeeld. Horizontaal is de afsluiting in vier lagen verdeeld. De twee onderste banden zijn afwisselend versierd met een pelikaan die zijn jongen voedt en vogels die uit een kelk drinken. De pelikaan die zijn jongen voedt staat symbool voor de lijdende Christus. Christus die aan het kruis zijn bloed vergiet ter verlossing van de zondige mensheid.

Daarboven bevinden zich geschilderde imitatieglasramen.

In de band erboven zien we de opvallende muurschilderingen van zeven heiligen, die zo kenmerkend zijn voor onze kapel.

Te beginnen van links zien we eerst de profeet David, afgebeeld met een lier.

Bij de figuur van de tweede heilige is er een fout ingeslopen. De heilige is weergegeven met een boek en een staf. Verder zien we nog een stoel en een 'Oosters' kussen. De duif geeft aan dat het om een priester gaat. De naam erbij "Sanctus Ambrosius" klopt echter niet, want de attributen horen bij de heilige Joannes Chrisostomos. Blijkbaar gebeurde hier een naamsverwisseling.

Naast de heilige Hiëronymus (met doodshoofd), zien we bij de middelste heilige het opschrift

Sanctus Joannes Chris(ostomos). Hij draagt bisschopskleren en bij hem zijn een bijenkorf en een boek als attributen geschilderd. Vooral de bijenkorf is een typisch attribuut van de heilige Ambrosius. Het verhaal van deze heilige is immers dat een zwerm bijen hem honing in de mond stopte. Ziehier de verwisseling van de heilige Chrisostomos met de heilige Ambrosius.

Rechts van de eigenlijke heilige Ambrosius staat de heilige Augustinus afgebeeld die de duivel vertrappt. Hij heeft een boek en een pen vast. Daarnaast zien wij Thomas van Aquino, die in een boek noteert en hij heeft een bidkraal om. Uiterst rechts is een weergave van de profeet Elias.

Deze muurschilderingen hebben een byzantijns karakter wat past in de vroeg-gotische stijl van de kapel.

Echter, voor het ontwerp van de kapel liet Stordiau zich vooral inspireren door de Florentijnse renaissance. Wellicht heeft hij voor de decoratie van de kapel deze Italiaanse kunstvorm bestudeerd.

In de vroege gotiek was er een accentverschuiving. Men ging zich verdiepen in een realistische weergave van de werkelijkheid en men ging zich specialiseren in perspectief en ruimtelijke illusie. Ook de weergave van het beeldverhaal, zoals in de zijkapellen en de sterke uiting van het spirituele zijn kenmerken van deze stijlperiode en zijn overtuigend aanwezig in de kapel. Voor de golvende plooien van de gewaden werd een driedimensionale eenheid gecreëerd. Dit is zowel van toepassing voor de schilderijen van de heiligen in de absis, evenals voor de schilderijen boven de altaren in de zijkapellen, alsook voor de twee engelen in de zwikken op de scheimuren. Ook in de beelden is een eenzelfde 'zwierigheid' te herkennen.

De zeven heiligen zijn elk geschilderd in een gotische constructie, die quasi volledig overeenkomt met de gotische bekroning van het altaar. Het betreft een laatgotische 'constructie' met versmallende spitse torens, die bovenaan kunstig afgewerkt zijn met gedetailleerde versierde pinakels.

In de bovenste band van de absis zijn musicerende engelen geschilderd elk met een instrument, zoals een lier en een vedel. De gewelven van het koor en de absis zijn gedecoreerd met zwierige planten rond de sluitsteen.

Het gehele koor met de koorafsluiting vormt een prachtig en levendig geheel met oog voor detail, zoals dat ook geldt voor de rest van de kapel.

Hieronder wordt verder ingegaan op de muurschilderingen van twee onderste horizontale

lagen van de absis. De twee onderste registers zijn overal dezelfde en bestaan uit sjabloonbanden die afwisselend versierd zijn met twee verschillende vergulde motieven die op een bruinrode achtergrond aangebracht zijn.

Eén motief is opnieuw een pelikaan die zijn jongen voedt met het bloed dat hij uit zijn borst pikt en duiven die uit de kelk drinken.

De sjablonen zijn technisch zeer zorgvuldig aangebracht, waarbij de contouren scherp zijn afgeboord. Elke vogel is steeds weergegeven in een geschilderd medaillon.

Verder is er een kleine nis waarin opnieuw twee vogels te zien zijn die uit een vaas drinken. Uit de vaas groeit er een pijnappel. Deze vrucht zien we ook afgebeeld op de scheimuur van de zijbeuk. Het is een zeer oud vruchtbaarheidssymbool en ook symbool voor het huis van God, waar er plaats is voor heel veel zieltjes (pitjes).

De verschillende horizontale lagen worden van elkaar gescheiden door geschilderde friezen die op dezelfde hoogte als de schatringen langs de zijmuren lopen. Ze stellen geabstraheerde plantenmotieven voor en zorgen voor een horizontale geleiding.

BRONNEN

- Law Y.L., Thesisonderzoek, Bouwhistorisch onderzoek van de Kapel van het Allerheiligste Sacrament, Antwerpen, 2007-2008, p.78, 152-154

De Z. Hugo van Fosses

† 1164, feest 10 februari

Br. René Maria

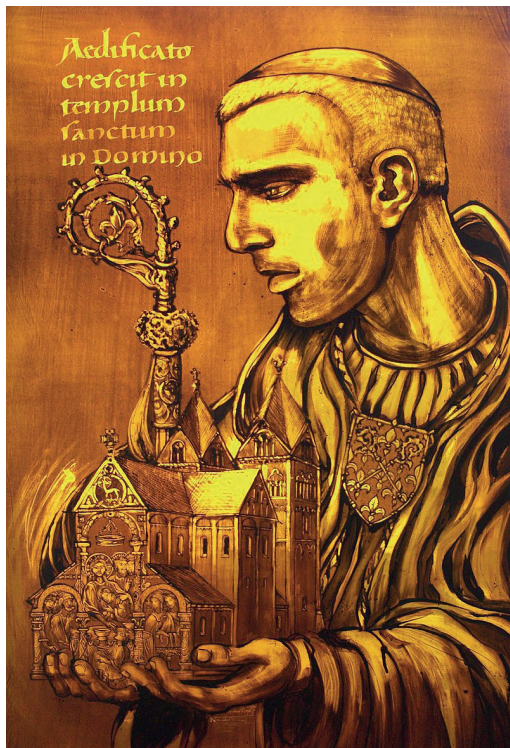
In België zijn er ondanks de crisis in de Kerk nog enkele kloosters van de Norbertijnen of Prémonstratensers zoals Tongerlo, Averbode en Grimbergen. Deze gaan terug op het werk van de H. Norbertus en de Z. Hugo van Fosses. Deze laatste is niet zo gekend als de H. Norbertus, maar heeft samen met hem deze orde van de 'witheren' (vanwege hun witte pij) groot gemaakt. Hugo van Fosses wordt als trouwste helper en opvolger van de stichter Norbertus in de orde geëerd. De H. Norbertus van Gennepe aan de Maas zullen wij later, in de maand juni, behandelen.

Hugo wordt geboren in het stadje Fosses-la-Ville tegen het einde van de 11de eeuw. In zijn geboorteplaats treedt hij in de geestelijke stand en krijgt er een goede opleiding. Later wordt hij kapelaan van bisschop Burchard van Kamerijk. Deze bisschop is een goede vriend van Norbertus, samen waren ze aan het hof van de Duitse keizer Hendrik IV.

Op Palmzondag van het jaar 1119 treedt in een van de kerken van Valenciennes, in Noord-Frankrijk, een man op in een armoedige witte mantel. Het is Norbertus van Gennepe. Blootsvoets is hij vanuit het Rhônedal door Bourgondië in deze ongekend zware winter te voet door de sneeuw met drie metgezellen naar Valenciennes gekomen. Zijn drie volgelingen, verzwakt door de ontberingen en de zware tocht, zijn doodziek. Daarom blijft Norbertus langer dan gepland in Valenciennes. Op woensdag in de Goede Week komt ook bisschop Burchard met zijn gevolg in de stad. Hij verneemt dat Norbertus, zijn vriend, er preekt en gaat hem opzoeken. Hugo van Fosses, de kapelaan, is bij deze allerhartelijkste ontmoeting. Hier leert Hugo van Fosses Norbertus kennen en steeds meer raakt hij onder de indruk van het ideaal van deze arme priestermissionaris. Norbertus verliest in

Valenciennes zijn drie eerste leerlingen, allen sterven, maar hij wint er zijn trouwste leerling, Hugo, bij. Norbertus laat niets achterwege om Hugo tot die staat van volmaaktheid te brengen, die hijzelf ook omarmd heeft, en om in deze staat alle ontberingen met vreugde te verdragen. "Hij leert hem hoe de zondaars tot God terug te voeren, door welke werken hij genaden kan verdienen, door welke deugden hij aangenaam zal zijn in Gods ogen. Hij spreekt hem van de nederigheid die ten hemel voert, van de eenvoud die alles doordringt, van de gehoorzaamheid die leidt tot de kennis van de dingen van God, van het geduld waardoor men zijn ziel in vrede bezit, van de kuisheid die ons doet naderen tot God, van de maagdelijkheid die ons met hem laat wandelen en tenslotte van de armoede die ons het rijk Gods laat bezitten." Hugo zegt Norbertus: "Vader, gij hebt mij met een onverbreekbare band aan u verbonden." Hugo trekt samen met Norbertus door het land van Henegouwen en het gebied van Maas en Samber. Zij preken er en leven slechts van wat de mensen hen bij de offerande van de H. Mis geven. Op verschillende plaatsen herstellen zij de vrede en zo worden deze 'armen van Christus' ook 'engelen van de vrede' genoemd. Op het Concilie van Reims in oktober 1119 wordt Norbertus door paus Callixtus II toevertrouwd aan de bisschop van Laon. Hugo keert voor korte tijd terug naar bisschop Burchard van Kamerijk. In 1121 krijgt Norbertus de toestemming om in de afgelegen bossen van Prémontré een religieuze gemeenschap te stichten. Hugo doet afstand van al zijn aardse bezittingen en komt nu terug bij Norbertus. Hij wordt er de rechterhand van Norbertus bij het bestuur van het klooster en later van geheel de orde. Beiden vullen elkaar goed aan. Norbertus is een man van hoge afstamming en grote idealen, een apostel van

het gesproken woord die Europa in verschillende richtingen doorkruist. Terwijl van Hugo gezegd wordt dat hij eerder “de beschouwende asceet is, zacht en geduldig, wiens voorliefde vooral uitgaat naar het kloosterleven ... die zo nederig is dat hij herhaaldelijk de bisschoppelijke waardigheid afslaat. Boven openlijke manifestaties, boven verre zwerftochten, boven wijd klinkende predicaties verkiest hij de eenzaamheid van het klooster, maar daar geeft hij blijk van een werkzaamheid die haars gelijke niet kent, bij het bestuur en de organisatie van de jonge stichting, waarvan hij de teugels voert met vaste hand en die hij bij haar eerste opkomst met wijsheid leidt. In de stichting der Premonstratenzer kanunniken zal hij de spil zijn, waarom alles draait.” (Lamy) In de jaren die volgen moet Norbertus steeds vaker het klooster in Prémontré verlaten om te gaan preken. Hugo zal steeds meer de leiding overnemen. De duivel probeert op vele wijzen de geestelijken te bekoren en dwars te zitten. Door de bekwame zielenleiding van Hugo en zijn macht over de duivelen worden grote geestelijke gevaren overwonnen. God zelf toont aan Hugo in een wonderbaar kruisvisioen waar de nieuwe kloosterkerk van Prémontré gebouwd moet worden.

In België wordt het eerste klooster van de Norbertijnen al in 1121 in Floreffe gesticht. Kort nadien gaat Norbertus in Antwerpen de ketterij van Tanchelm¹ bestrijden. Het lekenkapittel staat hem hun kerk af, wat de bakermat van de grote St. Michielsabdij wordt, van waaruit kort nadien de abdijen van Tongerlo (1131) en Averbode (1134) gesticht worden. In het jaar 1126 wordt Norbertus tot bisschop van Maagdenburg verkozen. Vanuit het verre Saksen kan hij het bestuur van Prémontré en

de andere kloosters niet meer in handen houden. Hij geeft in 1128 de kanunniken de raad uit hun midden een nieuwe abt en overste te kiezen. Eenstemmig kiezen zij Hugo, die op dat moment bij Norbertus in Maagdenburg is. Op het ogenblik van de verkiezing heeft Hugo een visioen. Hij ziet zich door Norbertus tot voor de Zaligmaker geleid, en nadat hij door zijn meester als het ware als diens opvolger aan Christus is voorgesteld, reikt de Mensenzoon hem de hand. Met de zegen van Norbertus vertrekt hij dan naar Prémontré. Daar krijgt hij de abtswijding van de bisschop van Laon. Na de dood van Norbertus bidt Hugo in de eenvoud van zijn hart om een teken van Gods barmhartigheid ten opzichte van zijn overleden dienaar. In de nacht erop wordt het gebed verhoord; Norbertus verschijnt hem omringt door een groot licht en zegt dat hij zich in de hemelse gelukzaligheid bevindt.

Hugo geeft aan de jonge orde haar statuten en liturgische voorschriften. Ook het bestuur van de orde regelt hij. Ieder jaar wordt onder zijn leiding een Generaal Kapittel gehouden, waar alle abten van de kloosters bijeenkomen. De orde breidt zich zeer snel uit. Aan het eind van het leven van Hugo van Fosses zijn er ongeveer 120 kloosters van de orde.

Op 10 februari 1164 sterft Hugo van Fosses. Eerst wordt hij begraven in zijn abdijkerk. In 1279 verplaatst abt Aegidius van Biervliet Hugo's relikwie van het zijaltaar tot voor het hoofdaltaar. Door de Franse revolutie wordt het klooster te Prémontré door de revolutionairen geconfisqueerd. De kanunniken hebben Hugo's relikwieën in Bassoles in veiligheid gebracht. Gedurende de Eerste Wereldoorlog zijn ze in de kathedraal van Laon. Na de oorlog worden de relikwieën feestelijk overgebracht naar het klooster Bois Seigneur Isaac in België. Op 13 juli 1927 wordt Hugo van Fosses door paus Pius XI zalig verklaard. Sinds het jaar 2013 zijn de relieken van de zalige Hugo van Fosses in het generalaat van de orde in Rome.

VOETNOTEN

- ¹ Tanchelm leerde onder andere dat de sacramenten hun effect misten wanneer ze door onwaardige geestelijken werden toegediend. Hij zou zich ook gekant hebben tegen de kerkelijke belastingen (de “tienden”). Hij was tien jaar voor Norbertus' optreden in Antwerpen gestorven, maar veel mensen hadden nog deze verkeerde opvattingen.

BRONNEN

- 'Met de heiligen het jaar rond' Dom Huyben, Dom Scheerman e.a. deel 1, Uitgeverij Heideveld, Hasselt 1948.
- 'Les petits Bollandistes' d'après Père Giry par Mgr. Paul Guérin, 10 februari, Librairies Bloud et Barral, Paris 1878.
- <https://nominis.cef.fr/contenus/saint/608/Bienheureux-Hugues-de-Fosses.html>

Aankondigingen

Bezoek onze website: www.fsspx.be/nl

WO
14.02 Aswoensdag
aswijding & oplegging askruisje gevolgd door
H. Mis om 18.30 in Antwerpen en in Gent

ZA
17.02 Vastenrecollectie in de
Hemelstraat

ZO
25.02 JKI vergadering te Antwerpen

WO
28.02 Militia Immaculatæ in Bierbeek:
"O.-L.-V. van Banneux"

ZO
10.03 Processie ter ere van Sint Jozef
Sint-Jozefkerk Brussel

**Geestelijke Oefeningen van Sint-
Ignatius**
(gemengd): ma 8 – za 13 april 2024

WO
01.05 Parochiebedevaart naar
Scherpenheuvel

ZA
18.05 Bedevaart Chartres-Parijs
t.e.m. 20 mei

ZO
2.06 Sacramentsprocessie

DO
27.06 JKI-reis naar Zaitzkoffen
Info: E.H. De Bruyn (j.debruyne@fsspx.be)

ZO
14.07 Fietstocht naar Domrémy
Info: Broeder Rene Maria (br.renemaria@
fsspx.be)

MA
15.07 JKI-reis naar Ierland
Info: E.H. Huysegems (info@fsspx.be)

ZO
28.07 E.K. zomerkamp te Xhos
Info: E.H. De Bruyn (hemelstraat.ek@fsspx.be)

VR
16.08 Bedevaart naar het katholieke
Polen
Info: dhr. Vincent Camps (e-mail: mi@fsspx.be)
Inschrijving mogelijk tot 29/02/2024.

Lichen Stary - grootste kerk van Polen (een van de bestemmingen van de bedevaart)

BEDEVAART NAAR HET KATHOLIEKE POLEN!

16-24 AUGUSTUS 2024
INSCHRIJVINGEN TOT 29/02

PRIJS: €750 PER PERSOON
GEESTELIJKE LEIDING: E.H. BOCHKOLTZ

INFO & PROGRAMMA OP
FSSPX.BE/NL (QR-CODE)
INFO: DHR. VINCENT CAMPS
E-MAIL: MI@FSSPX.BE

Gebed voor het begin van de Vasten

Heer, moedig ons aan om in deze vastentijd op te
staan uit de ziekte van de zonde. Wanneer vandaag
het askruisje op ons voorhoofd wordt getekend, laat
ons beseffen dat Christus' overwinning op de dood
onze toegang tot een nieuw leven is. We bidden dat
onze naleving van deze tijd moge tonen dat we zijn
Offer waardig zijn. Amen.

FSSPX in de Benelux

1. Antwerpen Priorij van het Allerheiligste Sacrament

Hemelstraat 23, 2018 Antwerpen
Tel. : +32 (0)3 229 01 80
e-mail: hemelstraat.info@fsspx.be

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 7.30 u.
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Ma, Di, Do, Vr 18.30 u.
Wo 7.30 u.
Za 10.00 u.

Aanbidding Ma, Di, Do, Vr 17.00 - 18.30 u.

2. Gent Sint-Amanduskapel

Kortrijksesteenweg 139, 9000 Gent
Tel. : +32 (0)3 229 01 80

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.00 u.

3. Brussel Christus Koning Priorij

Eendrachtstraat 37, 1050 Brussel
Tel. : +32 (0)2 550 00 20
e-mail: info@fsspx.be

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis —

Weekdagen
Gelezen H. Mis 7.15 u.
Dinsdag 8.30 u.

4. Brussel St. Jozefkerk

Square Frère Orban 1040 Brussel
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

Zon- en feestdagen:
Gelezen H. Mis 8 u.
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Gelezen H. Mis 18.00 u.

5. Namen Kapel Saint-Aubain

Rue Delvaux 8, 5000 Namur
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

Zon- en feestdagen
H. Mis 9.00 u., 10.30 u.

Weekdagen
Zaterdag 10.00 u.

6. Quiévrain Carmel du Sacré-Coeur

Rue des Wagnons 16, 7380 Quiévrain
Tel. : +32 (0)65 45 81 65

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Gelezen H. Mis 8.00 u.

7. Steffeshausen Heilig Hartkerk

Steffeshausen 5, 4790 Burg Reuland
Tel. : +32 (0)80 420 197
e-mail: vog.pius5.asbl@hotmail.com

Zon- en feestdagen
Hoogmis 9.30 u.

8. Gerwen Priorij St. Clemens

Heuvel 23, 5674 RR Nuenen -Gerwen
Tel. : +31 (0)40 283 45 05
e-mail: stichtingsintjozef@fsspx.nl

Zon- en feestdagen:
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Ma, Di, Do 18.30 u.
Wo, Vr 7.15 u.
Za 8.30 u.

9. Leiden Kapel Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans

Sumatrastraat 197, 2315 BD Leiden
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Vr 19.00 u.
Za 9.00 u.

10. Utrecht Sint Willibrordkerk

Minrebroederstraat 21, 3512 GS Utrecht
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Vr 18.30 u.
Za 9.00 u.

11. Kerkrade (Duitstalig) Kerk St. Maria ter Engelen

Pannesheiderstraat 71,
6462 EB Bleijerheide/Kerkrade
Tel. : +31 (0)45 567 13 97

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 8.30 u.
Hoogmis 10.00 u.

De erediensten worden verzorgd door
de priesters van de Priorij St. Bonifacius
Bottroper Strasse 295,
D-45356 Essen
Tel. : +49 (0) 20 166 49 22

12. Luxemburg Kapel Saint Hubert

Lameschmillen, 3316 Bergem
Tél. : +352 (0) 6 21 37 84 14
Tél. : +32 2 550 00 20

Zon- en feestdagen
Hoogmis 8.30, 10.30 u.

De Monstrans

is het mededelingenblad van de
Priesterbroederschap Sint-Pius X,
van de
Priorij van het Allerheiligste Sacrament,
Hemelstraat 23,
2018 Antwerpen.

Verantwoordelijke uitgever
E.H. Joseph Verlinden, Prior

De Monstrans wordt
u thuis opgestuurd,
indien u het ons laat weten.

Om de FSSPX in ANTWERPEN te steunen
IBAN : BE84 4062 0609 1159

Priesterbroederschap Sint-Pius X

F S S P X

De Priesterbroederschap Sint-Pius X (*Fraternitas Sacerdotalis Sancti Pii Decimi* – afgekort: FSSPX) is een internationale broederschap van bijna 700 priesters, gesticht in 1970 door Mgr. Lefebvre. Haar voornaamste doel is de vorming en ondersteuning van priesters. Zij heeft ook broeders, zusters en een derde orde voor leken.

Het doel van de Priesterbroederschap Sint-Pius X is het Katholieke geloof te bewaren in haar volheid en zuiverheid, door niets te veranderen, niets toe te voegen of niets weg te nemen van de waarheid, die de Kerk altijd heeft geleerd, en deugden ervan te verspreiden, vooral door het Rooms-Katholieke priesterschap. Een authentiek geestelijk leven, de sacramenten en de traditionele liturgie zijn de voornaamste middelen om de deugd en heiligheid te koesteren, en om het goddelijk leven van de genade tot de zielen te brengen.

De Monstrans probeert een kanaal voor het werk van de Priesterbroederschap Sint-Pius X in Vlaanderen te zijn om zielen te bereiken. We trachten te helpen om het geestelijk leven te verdiepen, de geschiedenis van het Christendom te begrijpen en het koningschap van Christus Koning in de Christelijke samenleving te herstellen in elk aspect.